

I Fröjel finns det ungefär lika många hästar som människor, d v s cirka 300 stycken, både ridhästar, russ och andra ponnyer. 50 - 80 halvilda gotlandsruss strövar också fritt året runt i skogsområden mellan Fröjel och Lojsta.

Gotland är Sveriges häst-tätaste län med drygt 100 hästar per tusen invånare. (Snittet för landet är 31). Att hästsport är viktigt i Fröjel märks bland annat på att det i socknen finns två ridhus och en bana för ridtävlingar. Ridhusen ligger vid Mulde och Gannarve, och hoppbanan vid Puser med sitt domartorn (en ombyggd väderkvarn!) ser man från väg 141. Vid Gannarve ordnas ridturer i terrängen för ryttare med olika förkunskaper liksom russridning för barn.

Hovleden går genom Fröjel

En rid- och körväg för häst och vagn är under uppbyggnad runt Gotland. Planerna innefattar till en början cirka 30 mil 'hästväg', fri från annan trafik. Södra och mellersta delarna

Russ. I skogarna mellan Lojsta och Fröjel går en flock gotlandsruss fritt året om. FOTO BildVision

av ön är först ut med helt klar hästväg, men planerna sträcker sig också längre norrut.

Hyr en häst

Har man inte egen häst eller vagn finns möjlighet att hyra både häst och vagn på vissa värdgårdar. Hovleden, som ridvägen kallas, har en lång sträckning genom Fröjel i vacker och kuperad terräng. Längs hovleden finns också möjlighet till bete och uppstallning för djuren, och ryttare, kuskar och passagerare erbjuds mat och husrum. I Fröjel sker detta bäst vid Mulde ridhus invid 'Prästvägen' mellan Fröjel och Klinte, som hovleden passerar, eller på gården Gannarve, någon kilometer därifrån, gården närmast skeppssättningen.

FRÖJEL HEMBYGDSFÖRENING

Adress: Fröjel, Skolgården, SE 623 55 Klintehamn Hemsida: www.frojel.net
Besöksplatsen öppnar vid midsommar och håller öppet i sex veckor.

Ridsport i Fröjel

Gotland är Sveriges häst-tätaste län med strax över 100 hästar per tusen invånare. (Närmast kommer Kalmar län inklusive Öland, med 55 hästar per tusen invånare. Snittet för landet är 31 hästar/1.000 personer). Det är också häst-tätt i Fröjel, kanske finns här lika många hästar som människor, dvs cirka 300, vilket medför (eller beror på) att ridsporten har många utövare i socknen. Mest handlar det om ridhästar, men det finns också en hel del gotlandsruss vilket ger goda ridmöjligheter för barn. Att hästsport är viktigt i Fröjel märks bland annat på att det i socknen finns två ridhus och en bana för ryttartävlingar. Ridhusen ligger vid Mulde och Gannarve, och hinderbanan vid Puser med sitt väl synliga domartorn, en ombyggd väderkvarn, ser man från väg 141. Vid Gannarve ordnas ridturer i terrängen för ryttare med olika förkunskaper och även rusridning för barn. På *Haidi*, skogsområdet mellan Övre och Nedre Fröjel, finns många trevliga ridstigar.

Fröjel gränsar för övrigt till Lojsta, där gotlandsruss strövar fritt året om. Om du har tänkt besöka Mallgårdsmyr eller Mallgårdsklint kan du säkert ha turen att få se några av de halvvida gotlandsrussen i de omgivande skogsområdena.

Gotlandsrusset

Russet är vår enda inhemska ponnyras och har sedan urminnes tider funnits på Gotland, både som bytesdjur och tämjda, vilket fynd från stenåldern på boplaten Vallhagar i Fröjel, inte långt från Lojsthaid (Lojsta hed) vittnar om. Ännu i början av 1800-talet förekom russen allmänt över hela Gotland, och de jagades då fortfarande, eftersom de orsakade skador på åkrarna. En del fångades in och exporterades till England, Belgien och Tyskland, där de på grund av sin förhållandevis ringa storlek ansågs lämpliga att användas i kolgruvor. De nyttjades också som dragare framför mjölkkärror och liknande fordon.

Numera finns det bara en vild russflock kvar, nämligen den på Lojsta Hed (Lojsthaid), och i dag består flocken av ca 80 djur – hingsten, fölstona, unghästarna och fölen sammantagna. Djuren ägs av jordbrukare i trakten och av Gotlands Läns Hushållningssällskap.

Russtammen utgörs i dag av ca 8.000 djur varav ca 100 tjänstgörande hingstar. Detta innebär att russet är vårt lands populäraste ponnyras. (Mankhöjden tillåts variera mellan 115 och 130 cm).

Hovleden

En rid- och körväg för häst och vagn är under uppbyggnad runt Gotland. Planerna just nu innefattar cirka 30 mil 'hästväg', fri från annan trafik. Södra och mellersta delarna av ön är först ut med helt klar hästväg, men planerna sträcker sig också längre norrut. Har man inte egen häst eller vagn finns möjlighet att hyra både häst och vagn på vissa värdgårdar.

Hovleden, som ridvägen kallas, har en lång sträckning genom Fröjel i vacker och kuperad terräng. Längs hovleden finns också möjlighet till bete och uppstallning för djuren, och ryttare, kuskar och passagerare kan erbjudas förplägnad och husrum. I Fröjel sker detta bäst vid Mulde ridhus, som hovleden passerar, eller på Gannarve gård, någon kilometer därifrån.

Hitta dit 1: Ridhuset vid **Mulde** ligger invid 'Prästvägen', vägen mellan kyrkorna i Fröjel och Klinte.

Hitta dit 2: **Gannarve** är gården närmast skeppssättningen vid väg 140.

Hitta dit 3: Ridbanan vid **Puser** ser man tydligt från väg 141.

Hitta dit 4: **Haidi**, skogsområdet mitt i Fröjel, når man på olika sätt, men ridstigarna där får man söka själv...